

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Episcopo Sancti Andreæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

ca ipsum aliter statuendum; ita videlicet quod ipse fideliter exequi procuraret quod de xenodochio ad opus pauperum construendo & pecunia in terra sanctae subsidium transmittenda promisit. Verum, sicut nobis innotuit, idem Iustitarius praedictis litteris haecenus non est usus, nec pecuniam repromissam in terra sanctae subsidium exolvere studuit annuatim; & cum guerrarum instantia, quae inter dictos Reges excreverat, Domino sit disponente pacata, Regi vel regno non est idem Iustitarius utilis sicut prius. Cum igitur praeter causas jam dictas plures aliae cessasse dicantur quae nos videntur ad concedendum praescriptam indulgentiam induxissent, sitque insuper consentaneum rationi ut cessante causa cessare debeat pariter quod urgebat, praesentium vobis auctoritate mandamus quatinus si est ita, saepedictum Iustitiarium monere ac efficaciter inducere studeatis, ipsum, si necesse fuerit, per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compellentes, quatinus votum quod emisisse dinoscitur exequi non postponat. Quod si non ambo, alter vestrum &c. Datum Laterani VIII. Id. April. anno decimo.

.. ARCHIEPISCOPO .. SVBDECANO
B. Martini & Magistro Socrati
Canonico Turonen.

Epist. 44.
Committeretur
causa matrimonialis I. de
Alcia & M.
uxoris suae recer-
minanda.

EX litteris venerabilis fratris nostri . . Episcopi Trecoren. intelleximus evidenter quod cum causam matrimonij, quae inter nobilem virum I. de Alcia & M. uxorem suam Andegaven. diocesis vertebatur, ipsi & dilectis filiis . . Cantori & . . Archidiacono Trecoren. commissemus sine canonico terminandam, idem, utpote remoti, penitus ignorantes ipsam bo. me. B. praedecessori tuo, frater Archiepiscopo, vobisque, filij Subdecane ac Magister W. Socrates, a nobis fuisse primitus delegatam, a praefato nobili, qui aspirabat ad divortium, circumventi, usque ad receptionem testium in negotio processerunt. Verum dictus nobilis diffinitivam sententiam non expectans, quibusdam falsis usus, sicut dicitur, instrumentis, aliam superduxit. Afferuit insuper Episcopus memoratus mulierem eandem sub potestate praedicti nobilis fuisse detentam, & coram ipso & conjudicibus suis indefensam penitus exitisse. Requisita tamen ab eisdem in jure utrum contradiceret, nec ne, receptioni & examinationi testium productorum assen-

sum praebuit, sed ignorat quo ducta spiritu id fecisset. Veruntamen secretò postmodum, quia publicè non audebat, revelabit eisdem quod a viro suo ut captiva derenta, minis & verberibus ab ipso compulsus, praestito juramento firmavit quod iis quae contra ipsam proponerentur super matrimonio dissolvendo nullatenus contradicere attentaret. quare supersederunt negotio memorato. Cum igitur fraus & dolus nulli debeant patrocinium impertiri, discretioni vestrae per apostolica scripta mandamus quatinus si praemissis veritas suffragatur, vos, praedictis litteris nequaquam obstantibus, in causa eadem juxta priorum continentiam litterarum occasione qualibet & excusatione cessantibus, sublato appellationis obstaculo, ratione praevia procedatis, reducentes in statum debitum quicquid occasione litterarum illarum in ejusdem mulieris praedictum noveritis attentatum. Datum ut in alia.

EPISCOPO SANCTI ANDREAE.

APostolicae sedis oraculo tua petiit fraternitas edoceri si monasterij Abbas exempti parochialium Ecclesiarum obtentu ad idem monasterium pertinentium, quae ab episcopali jurisdictione minime sint exemptae, dioecesano Episcopo canonicam praestare obedientiam teneatur. Ad quod tibi duximus respondendum, quod cum juxta canonicas sanctiones in religioforum Ecclesiis, quae ad eos pleno jure non pertinent, institui debeant sacerdotes, qui Episcopis de plebis cura respondeant, ipsis verò pro rebus temporalibus rationem exhibeant competentem, non utique ab Abbate, sed ab hujusmodi sacerdotibus, Episcopo convenit pro talibus Ecclesiis obedientiam exhiberi. Quasi videri praeterea utrum viris religiosi, quibus parochiales Ecclesiae in usus proprios sunt collatae, decedentibus personis earum liceat auctoritate propria possessionem earundem Ecclesiarum intrare, an per dioecesanum Episcopum in ipsam sint potius inducendi. Ad quod utique respondemus quod nisi eis specialiter sit concessum ut cum vacaverint, per se ipsos ingrediantur easdem, profectò in possessionem ipsarum, suo Episcopo inconsulto, non est eis licitum introire. Quia verò nonnulli viri religiosi Ecclesias parochiales tenentes, Episcopo parochiam visitanti procuracionem denegant exhibere, in defensionem sui praescrip-

Epist. 45.
Super declaratione obedientiae & exemptione parochialium Ecclesiarum, ac super sepulchris & nonnullis aliis ad ipsum Episcopum pertinentibus.

Vide Addit. ad cap. 31. lib. 6. de concordia sacerdotij & imperij.

Cap. Cùm non liceat. De prescripti.
Cap. Cùm plerunque. De donationib.

tionem tantummodo allegantes, fraternitatem tuam nolumus ignorare quòd cùm in talibus prescriptio sibi locum vendicare non possit, sicut à nobis alibi rationabiliter est ostensum, per eam se nequeunt ab ipsius praestatione tueri. Ceterum cùm plerunque contingat quòd Episcopi successivè locis religiosis de redditibus qui pertinent ad eosdem, ultra quinquagesimam conferant portionem, ita quòd interdum usque ad tertiam partem vel quartam, interdum vero plus minùve hujusmodi redditus minuuntur, tua fraternitas nos consuluit utrum successoribus eorundem ea quae taliter fuerint ultra quinquagesimam portionem concessa, liceat aliquatenus revocare. Nos igitur inquisitioni tuae taliter respondemus, quòd licet sit in canone diffinitum ut si quis Episcoporum in parochia sua monasterium constituere fortè voluerit, & hoc ex rebus Ecclesiae cui praesidet ipse ditare, non amplius ibidem quam quinquagesimam, Ecclesiae verò quam monasticis regulis informare vel pro suis magnificare voluerit sepulturis, non amplius quam centesimam partem census Ecclesiae cui praesert debet elargiri. Quia tamen in eodem canone consequenter adjungitur ut haec temperamenti aequitas observetur quòd cui tribuit, comperens subsidium conferat, & cui tollit damna gravia non infligat; ea quidem cautela servata, ut unam tantummodo, quae placuerit, ex iis duabus remunerationem assumat, hoc semper est observandum quòd Episcopus unus vel alius non solum non debet amplius, sed nec tantum nec minus cum gravi Ecclesiae suae detrimento conferre, sive simul & semel id facere velit, sive pluries successivè eidem vel diversis Ecclesiis conferendo. Vnde quod in grave detrimentum sive de possessionibus sive de proventibus vel ad episcopalem mensam vel cathedralem Ecclesiam pertinentibus in quantalibet portione constituerit esse collatum, poterit legitime revocari, nisi praescriptione vel alia exceptione legitima hujusmodi actio excludatur. Nam etsi prima facie praesumatur quòd collatio quinquagesimae vel centesimae partis grave non inferat detrimentum, quia tamen non solum si saepe, sed etiam si semel id fiat, ex variis circumstantiis deprehendi potest interdum esse valde damnosum, quod quidem magis potest ex ostensione ipsius facti quam

expressione alicujus statuti cognosci, nec quinquagesima nec centesima semel aut successivè debet cum gravi damno conferri. Si verò in tantum abundet Episcopus ut sine damno Ecclesiae suae possit amplius etiam quam in quinquagesimam vel centesimam partem necessitati alterius Ecclesiae subvenire, quamvis per se non debeat excedere summam à canone praesinitam, per quem incautè largiri volentibus est occursum, de superioris tamen auctoritate potest etiam in majori summa ex ejus copia inopia alterius provideri. Datum Laterani VIII. Id. Aprilis, anno decimo.

.. MARCHIONI DE MALASPINA.

Auctoritate praesentium prohibemus ne quis occasione pedagij quod ante statutum Lateranensis Concilij super hoc editum in terra tua recipi consueverat, te praesumat per censuram ecclesiasticam molestare, nisi forsitan antiquo & approbato pedagio abutaris. Nulli ergo &c. nostrae prohibitionis &c. Si quis autem &c. Datum Laterani IV. Idus Aprilis, anno decimo.

.. RAVENNAT. ARCHIEPISCOPO.

Licet ab antiquo provida fuerit deliberatione statutum ut electus in Ecclesia Ravennatis antistitem consecrationis munus, vel si consecrandus non fuerit, Palleum ad Romanam accedat Ecclesiam suscepturus, necessitatis tamen ejusdem Ecclesiae tuaeque devotionis obtentu statutum hujusmodi temperando taliter duximus providendum, ut Palleum de corpore B. Petri sumptum, plenitudo scilicet pontificalis officij, secundum formam quam sub Bulla nostra destinamus expressam, per dilectum filium R. Subdiaconum nostrum tuae fraternitati tradatur, ita quòd quam citò se facultas obtulerit, infra annum apostolico te conspectui repraesentes, professionem quam nunc juramento praestiteris ore tunc ibi proprio editurus. Monemus ergo fraternitatem tuam & exhortamur attentè, per apostolica scripta mandantes, quatinus specialem gratiam tibi factam, quam utique ad consequentiam trahi nolumus, recognoscens, in vocatione qua vocavit te Dominus, commissae tibi Ecclesiae te talem studeas exhibere quòd quae laesa videtur non leviter in utrisque, tua provisione se gaudeat in temporalibus & spiritualibus reparari. Datum La-

Epist. 46.
Inhibetur ne occasione pedagij ante statutum Lateranensis Concilij in terra sua aliquid recipere praesumat nisi quod antea recipiebatur.

Epist. 47.
Conceditur ut Palleum recipere possit & uti eodem.